

BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
ETİK İLKELERİ VE ETİK KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu yönerge, Bitlis Eren Üniversitesi akademik ve idari personelin bilimsel araştırma, yayın, eğitim – öğretim, hizmet faaliyetlerinde, birimler ve kişiler arası ilişkilerinde etik ilkelere uyulmasını sağlamak için oluşturulan Etik Kurulunun yapısı, görev, yetki, sorumlulukları ve çalışma usulleri ile etik ilkeleri düzenlemeyi amaçlamaktadır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönerge, Etik İlkeler ve Etik Kurul ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu yönerge, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 42 nci maddeleri Yüksek Öğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi, ile 26 Aralık 2007 Tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği”ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu yönergede geçen;

- a) Üniversite: Bitlis Eren Üniversitesini,
 - b) Rektör: Bitlis Eren üniversitesi Rektörünü,
 - c) Yönetim Kurulu: Bitlis Eren Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
 - ç) Senato: Bitlis Eren Üniversitesi Senatosunu,
 - d) Birim: Bitlis Eren Üniversitesi’ne bağlı bütün akademik ve idari birimleri,
 - e) Kurul: Bitlis Eren Üniversitesi Etik Kurulunu,
 - f) Başkan: Bitlis Eren Üniversitesi Etik Kurul Başkanı’nı,
 - g) Üye: Etik Kurul üyesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
ETİK İLKELER

Etik İlkeler

MADDE 5 – (1) Bitlis Eren Üniversitesi akademik ve idari personeli, bilimsel araştırma, yayın, eğitim-öğretim, hizmet faaliyetlerinde, birimler ve kişiler arası ilişkilerinde aşağıdaki etik ilke ve kurallara uyarlar. Araştırma ve yayın etiği ilkeleri ile bağdaşmayan diğer davranışların tespiti durumunda Etik Kurul görev ve yetkisini kullanır.

(2) Üniversitenin Temel Etik ilke ve Değerleri

- a) İnsana saygı, insan hak ve özgürlüklerine saygı temel prensip olarak kabul edilir.
- b) Akademik ve idari personel, görev ve sorumluluklarını yerine getirirken dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep vesaire farklılıklar bakımından kişiler arasında ayırım gözetmez.
- c) Akademik ve idari hizmetlerde dürüstlük, doğruluk ve şeffaflık esastır.
- ç) Üniversitedeki her akademik ve idari personel görevlerini hak ve sorumluluk bilinci içerisinde yerine getirir.
- d) Görev ve sorumluluklar sevgi, saygı, nezaket ve dayanışma içinde yerine getirilir.

e) Görevin kendine özgü amaçlarına uygun olarak işin kaliteli yapılmasına, bütün faaliyetlerde, tutum ve davranışlarda üniversitenin saygınlığının korunmasına çalışılır.

f) Çevreye ve topluma karşı duyarlılık gösterilir, alınan kararlarda ve yapılan işlerde insanlık yararı göz önünde tutulur.

g) Üniversitenin imkânları, kişisel çıkarlar için kullanılmaz.

ğ) Üniversitede akademik özgürlük alanlarının geniş tutulmasına önem verilir.

(3) **Yönetim etiği ilkeleri**

a) Yönetimde, birlikte yönetim anlayışı esas olup görev ve sorumluluklar yerine getirilirken paylaşım temel olup çalışanların karar alma süreçlerine katılımlarının sağlanmasına önem verilir.

b) Yasa ve yönetmeliklerde belirtilen hükümler ayırım yapılmaksızın herkese uygulanır.

c) Öğretim elemanlarının, yönetim ile ilgili konularda hiçbir korku duymadan görüşlerini açık bir şekilde dile getirmelerine destek sağlanır ve farklı görüşlere saygı duyulur.

d) Nüfuz ve güç kullanma, özlük haklarını engelleme gibi hiçbir baskı kabul edilemez. Bu tür baskıları uygulayanlar hakkında gerekli yasal süreç başlatılır.

e) Üniversitenin bütün kurul ve komisyon toplantılarında etik ilkeleri ile ilgili alınan kararlara önem verilir ve bu kararlar uygulamaya konulur.

f) Bilimsel faaliyetler desteklenerek özendirilir, akademik liyakate, deneyim ve emeğe saygı gösterilir.

g) Üniversiteye eleman alımlarında ve elemanların yükseltme ve atamalarında yasal sınırların dışına çıkılmaz.

h) Öğretim elemanlarının ve diğer personelin, kurum içi ya da kurum dışı görevlendirilmelerinde, ders dağılımlarında eşitlik ve hakkaniyet ilkelerine göre hareket edilir.

i) Öğretim elemanları, çalışanlar ve öğrencilere hiçbir çıkar doğrultusunda yönlendirme yapılmaz, yasalarca verilmeyen görevleri yapmaları için zorlamada bulunulmaz.

(4) **Akademik etik ilkeleri**

a) Öğretim elemanları araştırmalarında bilimsel yöntem ve ilkelerine büyük bir titizlikle uyarlar.

b) Araştırma sonuçları ve elde edilen verilerin değerlendirilmesinde bilimsel yaklaşım esas olup çarpıtılmaz.

c) Kaynak kullanımında etik ilkelere uyulur ve bu bağlamda başkalarına ait görüş, yöntem ve kavramlar, kaynak gösterilmeden kullanılmaz.

ç) Ortak bir proje çalışmasında, araştırmacılar çalışmaya katkı düzeyleri dikkate alınmak suretiyle makaleye isimleri yazılır.

d) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde öğretim elemanları derse ilişkin görevlendirmelerinde dersin işlenişine ve içeriğine uyarlar.

e) Danışmanlık hizmetlerini yerine getirirken öğretim elemanları, öğrenciler arasında ayırım yapamaz. Eğitim ve öğretim yönetmeliği çerçevesinde öğrencilerin problemlerinin çözümüne katkıda bulunurlar.

f) Öğrenciye değer verilir, öğrencilerin farklı görüş, düşünce ve önerileri saygıyla karşılanır.

g) Akademik faaliyetlerinde öğretim elemanları mesai arkadaşları ve öğrencileri ile ilişkilerini saygı çerçevesinde gerçekleştirir. Hakaret ve küçük düşürücü eylem ve sözlü ifadelerde bulunamazlar.

ğ) Öğrencilerin not değerlendirilmesinde, öğrenciler arasında hiçbir şekilde ayırım yapılmaz.

h) Ders kitapları ve yardımcı araç gereçlerin alımı konusunda öğrencilere zorlama yapılamaz.

ı) Bilimsel araştırma ve proje kapsamında alınan her türlü donanım ve yazılım araçları talep doğrultusunda kurum içi elemanlar tarafından kullanılabilir.

Bilimsel etiğe aykırı davranışlar

MADDE 6 – (1) Bir araştırma projesinin hazırlanması, sunulması, yürütülmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların yayımlanması aşamalarında kurul tarafından etiğe aykırı kabul edilecek davranışlar şunlardır:

(2) Aşırmacılık (Plagiarism)

a) Başka birisine ait yapıtı ve sanatsal uygulamayı (yazılı, basılı ve elektronik ortamdaki yapıtı) tamamen veya bir bölümünü bilimsel kaynak gösterme ilkelerine uymadan kendi yapıtı gibi sunmak.

b) Başkalarına ait düşünce, bulgu ve sanatsal uygulamaları, alıntı olduğunu açık bir şekilde gösterecek çift tırnak, metin içinde işaretleme ve metnin sonunda hiçbir kaynak göstermeden sunmak

c) Alıntı yapılan kaynağa ilişkin bilgi vermemek veya eksik bilgi vermek,

ç) Başkalarına ait araştırma sonuçlarını, düşünceler ve uygulamalarda büyük/küçük değişiklikler yaparak kendisine ait gibi sunmak.

(3) Uydurmacılık (Fabrication)

Hayali bir araştırma tasarlamak veya hayali bir araştırmaya dayandırarak sahte bulgular ortaya koymak.

(4) Saptırmacılık veya Çarpıtma (Falsification)

Yapılan bir araştırmanın veya uygulamanın bilimsel yöntem ve sonuçlarını kasıtlı olarak saptırmak ve değiştirmek, araştırmanın ve uygulamanın niteliğini bozacak derecede farklı bir biçimde sunmak, kullanılmayan bir araştırma materyalini ve/veya cihazı kullanılmış gibi göstermek ve araştırma kayıt ve verilerini kasıtlı olarak değiştirmek.

(5) Yayın Tekrarı (Duplication)

Aynı makaleyi, ilgili yayın organlarına bildirmeksizin, diğer yayın organlarına göndermek ya da yayımlamak. Farklı bir dilde yayınlanmasında yarar görüldüğü vb. durumlarda yayın tekrarı, bazı kurallara uyulması koşuluyla kabul edilebilir. Bu tür durumlarda her iki yayın organından onay alınması ve ikinci yayında ilk yayın yerine ilişkin bibliyografik bilgilere mutlaka yer verilmesi gerekir.

(6) Dilimleme (Slicing)

Fazla sayıda eser üretmek amacıyla yönelik olarak, bir araştırmanın sonuçlarını araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırarak dilimleme tarzında yayınlar yapmak.

(7) Destekleyenleri Belirtmeme

Ortak yürütülen bir araştırma projesinde, yayımlanma aşamasında araştırmacıların katkı düzeylerine göre isimlerinin yazılması veya destekleyici kişi ve kuruluşların isimlerinin yazılmamasıdır.

(8) Hayali Yazarlık

a) Araştırma sürecinde ve yayın aşamasında hiçbir katkıları olmadıkları halde pozisyonları gereği yazarlar listesine almak, böylece yazar eklemek ve sıralamasını değiştirmek,

b) Araştırma ve yayın aşamasında apaçık katkısı bulunanların isimlerini çıkarmak ve yazar sıralamasını gerekçe göstermeden değiştirmek. Örneğin araştırmaya katılanları, yazarlar listesinde araştırmaya aktif katkılarına göre sıralamamak ve araştırmaya katkısı açık bir biçimde diğerlerinden az olan birini yazarlar listesinde daha üst sıralara koymak.

c) Yabancı dilden kitap, makale vb. tercüme ederek, kendi yazmış gibi basmak,

ç) Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarından çıkan yayınlarda öğrencinin veya danışmanın ismini yazmamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ETİK KURUL, GÖREV VE YETKİLERİ

Kurulun Oluşumu

MADDE 7 – (1) Kurulun oluşumu ve işleyişi ile ilgili temel hususlar şunlardır:

a) Kurul, Senatonun önerdiği adaylar arasından, Rektör tarafından görevlendirilen, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler alanlarından eşit sayıda olacak şekilde öğretim üyeleri ile biri idari personel olmak üzere en az 7 üyeden oluşur. Kurul üyelerinin farklı fakültelerden olmasına dikkat edilir.

b) Kurul üyeleri etik olmayan davranışları nedeniyle idari veya adli bir ceza almamış olmalıdır.

(2) Senato tarafından her biri ayrı bilim dalından olmak üzere toplam üç yedek üye seçilir.

Üyelerin Görev Süreleri

MADDE 8- (1) Etik Kurul Üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi biten kurul üyesi aynı usulle yeniden seçilebilir. Herhangi bir nedenle kurul üyeliğinin sona ermesi durumunda aynı usulle yeni bir üye seçilir.

(2) Bir üye üç dönemden fazla kurulda görev almaz.

(3) Kurul ilk toplantısını en kıdemli öğretim üyesinin başkanlığında yapar ve üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer. Başkan ve başkan yardımcısının görev süreleri bir yıldır. Görev süresi sona eren başkan ya da başkan yardımcısı aynı göreve yeniden seçilebilirler.

(4) Başkanın yokluğunda başkan yardımcısı etik kurula başkanlık eder. Herhangi bir nedenle üye sıfatını kaybeden başkanın görevini yeni bir başkan seçilene kadar başkan yardımcısı yürütür.

Kurul Üyeliğini Sona Erdiren Haller

MADDE 9 - (1) Etik Kurul üyeliği yalnızca şu hallerde sona erer;

a) Görev süresinin tamamlanması,

b) Yazılı istifa beyanı,

c) Yurt dışı görevi, sağlık sorunu gibi gerekçelerle kesintisiz bir şekilde altı ayı aşan bir süreyle etik kurul toplantılarına katılamayacağının anlaşılması,

ç) Mazeretsiz olarak üst üste iki toplantıya veya bir takvim yılı içinde mazeretsiz olarak üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer ve yerine yedek üyeler arasından yeni üye seçilir.

d) İdari veya adli bir ceza alınması,

Kurul Sekreteryası

MADDE 10 – (1) Kurulun sekreteryası hizmetleri, Üniversite Genel Sekreterliğince yürütülür.

Alt Etik Kurullar

MADDE 11 (1) Etik Kurul, gerekli görmesi halinde akademik araştırma ve yayın, eğitim-öğretim, sosyal yaşam ve ilişkiler, ayrımcılık ve çevre gibi konularda faaliyet göstermek üzere alt etik kurullar oluşturulmasına karar verebilir.

(2) Aynı şekilde sadece sağlık bilimleri, fen bilimleri ve sosyal bilimler alanlarında veya ilgili birimlerde faaliyet göstermek üzere alt etik kurullar oluşturulabilir.

(3) Alt etik kurulların kuruluş, işleyiş ve uygulamaları, bu yönerge ve diğer kanun ve yönetmenlikler esas alınarak hazırlanır ve yürütülür.

Uzman ve Komisyonlar

MADDE 12- (1) Gerekli görmesi halinde Etik Kurul, bağımsız uzman görüşlerinden yararlanabileceği gibi uzmanlardan oluşan komisyonlar da kurulabilir. Görüşüne başvuru uzmanlar ya da oluşturulan komisyon, ilgili dosya hakkında hazırladıkları raporu öngörülen sürede Etik Kurula sunar.

Kurulun Görev ve Yetkileri

MADDE 13 – (1) Kurul Üniversitede görev yapan akademik ve idari personeli, öğrencileri, hizmet veren ve alan tüm kişileri kapsayan etik ilkelere uyulmasını sağlamak amacıyla bu yönergede verilen yetkileri kullanarak aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- a) Etik ilke ve kuralların uygulanma yöntemlerini belirler,
- b) Ulusal ve uluslararası metinlerde düzenlenmemiş, bir etik sorunla karşılaşıldığında, bunu bir ilkeye veya kurula bağlar,
- c) Etik ilkelere aykırı olduğu ileri sürülen başvuruları, konuyla ilgili mevzuat ve etik ilkeler doğrultusunda değerlendirir,
- ç) Kişilerin ve birimlerin iş, karar ve uygulamalarında etik ilke ve standartlara ilişkin karşılaştıkları ikilem ve sorunlar hakkında yol gösterir,
- d) Yeni yöntem ve teknolojilerin uygulanmasının etik ilke ve standartlar yönünden uygunluğunu değerlendirir,
- e) Gerektiğinde alt komisyonlar oluşturur,
- f) Gerektiğinde uzman danışman görüşü almak, ilgili kişilerle yazışmalar yapmak ve bilgi ister,
- g) Başvuru formlarını hazırlar ve gerektiğinde yeni düzenlemeler yapar,
- ğ) Bilimsel etik ve yayın etiği ile ilgili aşağıdaki faaliyetleri yürütür:
 1. Bilim etiği ilkelerinin ihlalinin önlenmesi konusunda politikalar geliştirmek,
 2. Bitlis Eren Üniversitesi tarafından kısmen veya tamamen desteklenen veya yürütülen araştırmaların etiğe uygun yürütülmesini sağlayacak ilkeleri belirlemek,
 3. Bitlis Eren Üniversitesi bilimsel dergileri için yayın etiği ile ilgili ilkeleri tespit etmek,
 4. Bitlis Eren Üniversitesi'nde bilimsel araştırma ve yayın etiği kültürünün ve bilincinin yaygınlaşması için faaliyet göstermek,
 5. Bilimsel etik ve yayın etiği ile ilgili konularda eğitici faaliyetler düzenlemek ve bu çerçevede gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak,
 6. Bilimsel etik ve yayın etiği ile ilgili konularda eğitici faaliyetler düzenlemek ve bu çerçevede gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak,
 7. Bitlis Eren Üniversitesi bünyesinde yapılan her türlü araştırma ile yayın organlarına gönderilen/yayımlanan her türlü yayımla ilgili yayın etiği sorunlarını değerlendirmek,
 8. Bitlis Eren Üniversitesi tarafından kısmen veya tamamen desteklenen veya Bitlis Eren Üniversitesi tarafından yürütülen araştırma projelerinin izlenmesi sürecinde ve sonuçlarının yazılıp gönderildiği bilimsel dergilerde yayımlanan yazılarda tespit edilen yayın etiğine aykırı davranışları incelemek,
 9. Madde 5'de yer alan bilimsel etiğe aykırı davranışlar kapsamında yapılan başvuruları veya şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

Kurulun Yetkisinde Olmayan Etik Durumlar

Madde 14 - (1) İnsanlar ve deney hayvanları üzerinde yapılan araştırmalarda insan etiği ve hayvan etiği konuları Etik Kurulun görev alanı dışındadır. Bu konularda Yerel ve Merkezi Etik Kurulların görüşleri esas alınır.

Kurulun Çalışma Şekli

Madde 15 – (1) Etik Kurul aşağıda belirten ilkelere göre çalışır:

a) Etik Kurul, başkanın çağrısı üzerine gündemini görüşmek üzere üye sayısının en az üçte ikisinin katılımı ile toplanır. Gerektiğinde başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar yapılabilir.

b) Üyeler, kendilerinin bir biçimde ilgili buldukları gündem maddelerine ilişkin müzakerelere katılamaz ve oy kullanamazlar.

c) Kurul değerlendirmelerini dosya üzerinden yapar; gerektiğinde ilgili kişilerden yazılı ya da sözlü bilgi alır. Hakkında etik ihlali başvurusu bulunan kişilere Etik Kurul önünde savunmalarını yapma hakkı tanınır; istenmesi halinde bu savunma yazılı da olabilir. Savunma hakkının kendilerine bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde yanıt vermeyen kişiler savunma haklarından feragat etmiş sayılırlar. Bu durumda Etik Kurul eldeki diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak değerlendirme yapar ve görüş bildirir.

ç) Etik Kurul inceleme ve değerlendirmeleri sırasında başka kurum ve kuruluşlarla yapması gereken yazışmaları Rektörlük aracılığıyla yapar.

d) Etik Kurul inceleme ve değerlendirmesine sunulan her dosya için başkan, üyelerin görüşleri doğrultusunda, üyeler arasından bir raportör görevlendirir. Etik Kurul, gerektiğinde, konu ile ilgili başka uzmanları da görüşlerine başvurmak üzere toplantılarına davet edebilir ya da uzmanlardan oluşan bir alt kurul oluşturabilir. Bu uzmanlar ya da alt kurullar Etik Kurul tarafından kendilerine havale edilen dosya üzerindeki çalışmalarını belirlenen süre içinde tamamlayarak hazırladıkları raporu Etik Kurul'da görüşülmek üzere başkanlığa sunarlar. Başvuru dosyası hakkındaki raportör görüşü ve/veya diğer uzman ya da alt kurul raporları Etik Kurul toplantısında tartışmaya açılır. Tartışma sonucunda, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile kurul görüşüne esas olacak karar alınır. Alınan karar etik yargıların gerekçeleri ile birlikte, nihai rapor halinde düzenlenerek, toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır. Karara karşı oy kullanan üyeler gerekçeli kararlarını nihai rapora eklerler.

e) Etik Kurul görüş ve öneri niteliğindeki raporunu Rektörlüğe sunar.

f) Etik Kurul, başvuruları yalnızca etik yönleriyle ele alır ve değerlendirir. İnceleme ölçütleri ve önerileri uluslararası sözleşme ve bildirgelere, Yönergenin 5 inci maddesinde belirtilenler dâhil yerleşik etik ilke ve kurallara dayanır. Ulusal ya da uluslararası metinlerde düzenlenmemiş bir etik sorunla karşılaşıldığında, Etik Kurul bunu bir ilkeye ya da kurala bağlayabilir.

g) Araştırma ve inceleme sırasında oluşacak zaruri giderler Rektörlük tarafından karşılanır.

Başvuru

Madde 16 – (1) Başvuru, doğrudan Etik Kurulu Başkanlığına veya Rektörlüğe yapılır ve Başkan tarafından incelenmek ve sonuçlandırmak üzere Kurula gönderilir. Kurulca incelenecek konular ve değerlendirilecek dosyalar, etik ihlal iddiası içeren başvurular, Rektör tarafından da inceleme yapılmak üzere Kurula iletilebilir.

Başvuru Şekli

Madde 17 – (1) Başvurular; yazılı dilekçe ile yapılır. İsim ve imza bulunmayan başvuru dilekçeleri ile elektronik posta yolu ile gönderilmiş başvurular işleme konulmaz. Dilekçede, etik ilkeye aykırı davranış iddiasına ilişkin bilgi ve belgeler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Elde bulunan belgeler dilekçeye eklenir. Başvuru konusu, aykırı davranış iddiası, kişi, zaman ve yer belirtilerek somut biçimde gösterilir.

Doğrudan İnceleme

Madde 18 – (1) Kurulun inceleme yetkisi içinde bulunan bir üniversite görevlisinin etik ilkelere aykırı davrandığının çeşitli yollarla öğrenilmesi üzerine Etik Kurul doğrudan inceleme yetkisini kullanabilir.

Başka Kurumlarda Yürütülen Soruşturmalar

Madde 19 – (1) Başka kuruluşlarca yapılmakta olan inceleme ve soruşturmalar, bu esaslar kapsamında yapılacak etik ihlali incelemelerine engel oluşturmaz.

İncelenen Kişinin Görev Değişiklikleri

Madde 20 – (1) Etik ihlalde bulunduğu iddia edilen kişinin sonradan görev yaptığı üst kuruluşu, Yükseköğretim Kurumunu veya statüsünü değiştirmiş veya kurumundan ayrılmış olması, inceleme başlatılmasına ve gerektiğinde ceza verilmesine engel olmaz.

Yargıya Taşınan Dosyalar

Madde 21 – (1) Yargı organlarınca incelenmekte olan veya yargı tarafından karara bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkında Etik Kurula başvuru yapılamaz.

(2) İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvuruların işlemi durdurulur.

(3) Daha önce Etik Kurulca incelenmiş şikâyet konusu, yeni kanıtlar gösterilmedikçe bir daha şikâyet konusu yapılamaz ve incelenemez.

Başvuruların Kabulü ve İşlem

Madde 22 – (1) Başvuruların kabulü ve işlemlerde aşağıdaki ilkelere uyulur:

a) Başvuru dilekçeleri kaydedilerek, tarih ve sayı içeren alımdı belgesi verilir. Başvurunun Kurul kayıtlarına geçtiği tarih, başvuru tarihidir.

b) Kurul her bir başvuru dosyası için kendi içinden bir üyeyi raportör olarak görevlendirir.

c) Raportör başvuruyu görev, konu ve kabul edilebilirlik yönlerinden inceleyerek ek süre hakkı saklı kalmak koşuluyla bir ay içinde bir ön rapor hazırlayıp Kurul Başkanına sunar.

ç) Raportörün raporunda, başvuranın adı, soyadı, şikâyet edilen konu veya üniversite görevlisinin adı, soyadı, görevi, başvuru konusu, raportörün önerisi, adı, soyadı ile tarih ve imzası yer alır.

d) Rapor, Kurul Başkanı tarafından, gerekirse ilgili yerlerden gerekli ek bilgi ve belgeler de istenip eklenerek görüşülmek üzere Kurul gündemine alınır.

e) Gerçeğe aykırı beyanları içerdiği sonradan anlaşılan başvurular işlemde kaldırılır. Kurul, gerçeğe aykırı başvurunun kasti olarak yapıldığını tespit etmesi durumunda başvuruyu yapanlar hakkında yeni bir etik soruşturma başlatabilir.

Değerlendirme

Madde 23 – (1) Kurul ilk incelemesini şekil (usul) yönünden yapar. Başvuru dosyasında eksiklik belirlenmişse, kurulun belirleyeceği süre içerisinde başvuru sahibinden dosyanın tamamlanması istenir. İlgili taraflar gerekçe göstererek süre uzatma talebinde bulunabilir. Zamanında tamamlanmayan dosyalar işlemde kaldırılır.

(2) Şekil yönünden tam olan başvuru dosyaları içerik (esas) yönünden incelenir ve karara bağlanır. Kurul başvuruları yalnızca etik yönleri ile ele alır ve değerlendirir. İnceleme ölçütleri ve önerileri uluslararası sözleşme ve bildirgelere, yerleşik etik ilke ve kurallar ile bu yönergeye dayanır.

(3) Kurul, raporu görüşerek gerekirse incelemeyi derinleştirmek suretiyle ilgili yerlerden gerekli bilgi ve belgelerin istenmesine karar verebilir.

(4) Kurul, etik ihlalde bulunduğu iddia edilen kişilere savunma hakkı tanır. Kendilerinden savunma talep edilenler, talep kendisine bildirildiği tarihi izleyen günden itibaren 15 gün içinde sözlü veya yazılı savunma yapmadıkları takdirde kurul mevcut bilgi ve kanıtlara dayalı olarak kararını oluşturur.

(5) Kurul başvuru ile ilgili olarak gerek gördüğünde Enstitü içi ve/veya dışından uzman danışman görüşü alabilir, alt komisyonlar kurabilir.

(6) Danışmanlar veya alt komisyonlar gizlilik kuralına uygun olarak yapacakları inceleme sonuçlarını 30 gün içinde ayrı raporlar halinde kurula sunarlar. Kurulun uygun görmesi halinde ek süre verilebilir. Danışmanlar ve alt komisyonlarca talep edilen bilgi ve

belgeler kurul aracılığıyla sağlanır. Kurul, gerektiğinde danışmanları ve alt komisyonu toplantıya davet edebilir.

(7) Kurul incelemesini en geç üç aylık süre içinde bitirerek kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Üç aylık süre, başvurunun kayda alındığı tarihte başlar. Kurul gerekli gördüğü durumlarda alacağı kararla bu süreyi bir kereye mahsus olmak üzere 3 aya kadar uzatma yetkisine sahiptir.

(8) Başvuru dosyası hakkındaki raportör görüşü ve/veya diğer uzman ya da alt komisyon raporları Kurul toplantısında tartışmaya açılır. Tartışma sonucunda kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karara bağlar. Oylamada hiç bir üye çekimser oy kullanamaz. Alınan karar ve/veya öneri etik yargıların gerekçeleri ile birlikte, sonuç raporu halinde düzenlenerek, toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır. Karara karşı oy kullanan üyeler gerekçeli kararlarını sonuç raporuna eklerler.

(9) Kararlarda, başvuranın adı, soyadı ile şikâyet edilen üniversite görevlisinin adı, soyadı, görevi, karar tarih ve sayısı ile kararın dayandığı belge ve bilgiler, savunma ve inceleme sonucu ile karara katılan Başkan ve Üyelerin adı, soyadı ve imzaları, varsa azlık oyu, raportörün adı, soyadı yer alır.

(10) Değerlendirilmekte olan başvuru konusunun yargıya götürüldüğü anlaşılırsa inceleme bulunduğu aşamada durdurulur.

(11) Kurul görüş ve öneri niteliğindeki raporunu Rektörlüğe ve ilgililere yazılı olarak bildirir. Kabul edilebilirliği bulunmayan başvurular hakkında verilen kararlar yalnızca başvuru sahibine iletilir.

Yaptırımlar

Madde 24 – (1) Bilimsel etik ihlali Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı takdirde araştırmacılara/yazarlara aşağıdaki yaptırımların uygulanmasına Yönetim Kurulu karar verir:

a) Bilimsel etik ihlali tespit edilenlere, süresi yönetim kurulu tarafından tespit edilmek üzere, fiilin ağırlığına göre aşağıdaki yaptırımların bir kısmı veya tamamı uygulanır. Karar tarihinden başlayarak bir yıldan dört yıla kadar süre ile;

1. Bitlis Eren Üniversitesi bilimsel araştırma projeleri komisyonu tarafından destek verilmez, verilmekte olan destekler iptal edilir,

2. Bitlis Eren Üniversitesi ilkeleri kapsamındaki desteklere başvuruda bulunamazlar,

3. Bitlis Eren Üniversitesi dergi ve kitaplarında yayın yapamazlar,

4. Bitlis Eren Üniversitesi destekli toplantılarda sunumda bulunamazlar,

5. Bitlis Eren Üniversitesi bünyesinde lisansüstü düzeyde yeni bir danışmanlık görevi ve yüksek lisans ve/veya doktora jürisi görevi üstlenemezler.

6. Bildiri sunumu için veya kongreye katılmak için hiçbir izin ve destek verilmez.

b) Bitlis Eren Üniversitesi etik kurulları ve bilimsel araştırma komisyonlarındaki görevleri sona erer.

c) Araştırmacı veya araştırmacıların etik ihlali tespit edilen projesi iptal edilir. İptal kararı Rektörlük kanalıyla proje yürütücüsü ve araştırmacıların görevli ve ilgili oldukları Dekanlık ve Enstitü Müdürlüklerine bildirilir.

ç) Yayımlanmış bir makalede yayın etiği ihlali tespit edildiğinde, bu husus, dergi editörüne gerekçesi ile birlikte Rektörlük tarafından bildirilir.

Disiplinle İlgili İşlemler

Madde 25 – (1) Disiplin suçu kapsamındaki fiillere uyan etik ihlali saptanması halinde Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri de uygulanır.

Kurum Dışı Kişiler Hakkında Yapılacak İşlem

Madde 26 – (1) Etik başvuru değerlendirmeleri sonucunda, kurulun inceleme yetkisi dâhilinde bulunmayan bir kamu görevlisinin etik ilkelere aykırı davrandığı tespit edilmesi durumunda söz konusu kişi/kişilerin bağlı oldukları kuruma bilgi verilir.

İtiraz

Madde 27– (1) Yönetim Kurulu tarafından etiğe aykırı davrandıklarına karar verilenler, kararın Rektörlükçe kendilerine bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde bir defaya mahsus ve gerekçeli olarak itiraz hakkına sahiptirler.

(2) İtiraz başvuruları Rektörlüğe yapılır ve Yönetim Kurulu tarafından 30 gün içinde yeniden değerlendirilerek karara bağlanır.

Kararlar Üzerine Yapılacak İşlem

Madde 28 – (1) Etik Kurul'un kararları tespit niteliğindedir. Kararlar hakkında her türlü açıklama Rektörlük tarafından yapılır.

Gizlilik ve Saklama

Madde 29 – (1) Etik Kurulda yapılan tüm incelemelerde gizlilik esastır. Kurula sunulan dosyalardaki belgelerin gizliliğinin ve güvenliğinin korunmasından sekreteryaya sorumludur.

(2) Etik Kurulun inceleme dosyası, içindeki tüm belgeler ve yazışma örnekleri ile birlikte süresiz saklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Zaman Aşımı

Madde 30 – (1) Bu yönergede yer alan etik ihlali niteliğindeki fiilleri işleyenler hakkında, kurul tarafından incelemenin başlatıldığı tarihten itibaren “iki yıl içinde” yaptırım uygulanmadığı takdirde yaptırım uygulama yetkisi zaman aşımına uğrar.

Yönerge Dışı Hususlar

Madde 31 – (1) Bu yönergede yer almayan hususlarda, ilgili yasa ve yönetmelik hükümleri ile Yönetim Kurulu kararları geçerlidir.

Yürürlük

Madde 32 – (1) Bu yönerge Senatoda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 33 – (1) Bu yönerge, Bitlis Eren Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.